

20. november 2008

Sagsnr.
2008-138964

Dokumentnr.
2008-628032

Sagsbehandler
Pernille Tougaard

Til Økonomiudvalget

Notat vedrørende KPMG's 3. afrapportering om Socialforvaltningens økonomiske risikoområder

Økonomiudvalget besluttede d. 22. januar 2008 at anmode Socialudvalget om, at få et eksternt revisionsfirma til at følge op på Socialforvaltningens gennemførelse af de tiltag, der skal sikre budgetoverholdelse i 2008. Socialudvalget indgik herefter en kontrakt med KPMG, som ifølge kontrakten skal foretage 3 revisorvurderinger af handleplanerne i 2008. KPMG's to første revisorvurderinger er blevet forelagt Socialudvalget hhv. den 25. juni 2008 og den 24. september.

KPMG's opgave er at sikre, at handleplanerne er iværksat, at der er fremdrift, at de igangsatte tiltag har den fornødne effekt, og, hvis denne ikke vurderes at være tilfredsstillende, at komme med anbefalinger til fremadrettede løsninger.

Center for Økonomi

Rådhuset, 2. sal, 46
1599 København V

Telefon
3366 1123

Telefax
3366 7013

E-mail
PTO@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800206

www.kk.dk

Økonomiforvaltningen har den 17. november 2008 modtaget KPMG's 3. revisorvurdering, som Socialudvalget fik forelagt på mødet den 26. november.

Konklusion

Socialudvalget har vedtaget handleplaner for budgetoverholdelse på tre bevillingsområder, som i 2007 udviste store merforbrug og lokale økonomistyringsproblemer. Ifølge Socialforvaltningens aprilprognose 2008 skulle handleplanerne give en samlet udgiftsreduktion på 138 mio. kr. KPMG har i den første revisionsrapport (juni 2008) vurderet effekterne af handleplanerne i 2008 til hhv. 14 mio. kr. på hjemmeplejen, 78 mio. kr. på Børnefamilier med særlige behov og 32,4 mio. kr. på Handicap, dvs. en samlet effekt i 2008 på 139,3 mio. kr. Enkelte af målsætningerne er efterfølgende blevet revideret. Ifølge KPMG er målene pr. november 2008 således en udgiftsreduktion på 150,3 mio. kr., heraf 78 mio. på børnefamilier, 32,3 mio. på hjemmeplejen og 40 mio. på handicap.

KPMG har i de tre rapporteringer foretaget en risikovurdering af de enkelte tiltag i de økonomiske handleplaner set i forhold til tiltagens mulighed for at sikre budgetoverholdelse. Der sondres her mellem:

Røde tiltag: Tiltag, som er væsentlige for handleplanene, men hvor KPMG vurderer, at der er en væsentlig risiko for, at målet ikke opnås.

Gule tiltag: Tiltag, hvor der ikke er den fornødne fremdrift, hvorved der er en risiko for, at målet ikke opnås, hvis ikke fremdriften sikres.

Grønne tiltag: Tiltag, hvor fremdriften vurderes at være efter planen.

Tabel 1 viser den samlede effekt af ”grønne tiltag” ifølge KPMG's 3 risikovurderinger, set i forhold til de samlede økonomiske mål på de tre områder.

Tabel 1: Effekt af grønne tiltag set i forhold til målsætninger

Mio. kr.	JUNI		SEPTEMBER		NOVEMBER	
	Økonomisk mål	Effekt af "grønne initiativer"	Økonomisk mål	Effekt af "grønne initiativer"	Økonomisk mål	Effekt af "grønne initiativer"
Hjemmeplejen – visitationen	18,8	9,5	15,1	7,5	10,1	15,9
Hjemmeplejen – udførerenheden	10,1	8,2	10,1	0	22,2	0
Børnefamilier	78	0	78	0	78,0	0
Handicap	32,4	0	40	0	40,0	10,5
I alt	139,3	17,7	143,2	7,5	150,3	26,4

Som det fremgår, er det i novembervurderingen kun få af de centrale tiltag, som vurderes at være efter planen. Det skal dog hertil bemærkes, at børnefamilieområdet ifølge KPMG's vurdering har nedbragt

forbruget væsentligt, om end målet om budgetbalance og udgiftsreduktion på 78 mio. kr. ikke vil nås. I det følgende gennemgås særskilt de større risikoområder, KPMG fremhæver i rapporten.

Risikoområder i statusrapporteringen

Hjemmeplejen

KPMG vurderer, at handleplanen for *hjemmeplejen* mest har haft karakter af hensigtserklæringer, da der har manglet ledelsesinformation. Denne ledelsesinformation er først nu ved at komme på plads. KPMG påpeger endvidere, at der stadig er problemer med økonomistyringen i Visitationen og sikkerheden af prognosedata. Visitationen har på baggrund af sidste statusrapport udarbejdet et regneark, som midlertidig anvendes til registrering af bevilgede og planlagte timer. KPMG påpeger, at prognoserne stadig er usikre, da de baseres på regnskabstal og anbefaler, at ovennævnte registreringsark på kort sigt anvendes til prognoserne.

I forhold til de økonomiske målsætninger i handleplanerne vurderer KPMG, at der er en væsentlig risiko for, at initiativerne i Visitationen vedrørende skærpelse af serviceniveau, reduktion af timepris til leverandør og styring af hjælpeordninger ikke bidrager med den forventede effekt på i alt 6,3 mio. kr. KPMG anbefaler, at der fremadrettet fokuseres på at opnå fuld sikkerhed for, at man visiterer i overensstemmelse med det ønskede serviceniveau, så der fremadrettet kan udarbejdes et mere realistisk aktivitetsbaseret budget.

Ifølge Udførerenheden vil det ikke være muligt at opnå de forudsatte udgiftsreduktioner på i alt 6,4 mio. kr. vedrørende lavere sygefravær og effektiv tilrettelæggelse af arbejdet. Denne udgiftsreduktion skal ifølge Udførerenheden nu opnås under initiativet om tilpasning af normering til efterspørgsel (vikarstyring), som således samlet skal reducere forbruget med 8,2 mio. kr. i 2008. KPMG vurderer, at det er optimistisk, at der kan opnås en udgiftsreduktion på 8,2 mio. kr. ved reduktion af vikarforbruget.

Børnefamilier med særlige behov

Ifølge KPMG, har børnefamilieområdet haft fokus på at skabe overblik over og styre over de igangsatte initiativer med bl.a. implementeringen af et nyt økonomistyringssystem, BOPA. Det er desuden KPMG's overordnede vurdering, at forvaltningen og socialcentrene har prioriteret indsatsen for at sikre budgetoverholdelse hensigtsmæssigt. KPMG vurderer alligevel, at målsætningen om budgetbalance i 2008 bliver vanskelig at nå, da det forudsætter en samlet udgiftsreduktion på 78 mio. kr. Det vurderes samtidig, at der stadig er en vis usikkerhed omkring de indmeldte tal fra socialcentrene til oktoberprognosen.

På døgninstitutionsområdet forventes et merforbrug på 11,6 mio. kr. KPMG anbefaler derfor, at der fremadrettet sættes mere fokus på institutionernes økonomistyring.

KPMG påpeger endvidere, at den foreslåede nye budgetfordelingsmodel mellem socialcentre giver risiko for en udgiftsvækst i 2009. Modellen betyder, at nogle socialcentre skal reducere deres budgetter væsentligt for, at socialcentre i distrikter med store behov kan øge deres. Ifølge KPMG har ingen af de centre, som skal afgive midler, mindreforbrug i 2008 og flere forventer merforbrug. KPMG anbefaler derfor, at de centre, som skal reducere aktiviteterne, udarbejder handlingsplan for konkrete tiltag, når budgetmodellen er vedtaget.

Handicap

KPMG vurderer, at der har været en mangel på gennemsigthed i, hvad der driver omkostningerne på handicapområdet. Handleplanerne har derfor ikke været konkrete/realistiske nok til at kunne realiseres. Ifølge Handicapcentret vil de økonomiske mål om nedbringelse af forbruget med i alt 28,5 mio. kr. ved revisitering af handicaphjælpere og forebyggende foranstaltninger ikke kunne nås. KPMG anbefaler, at handleplanen fremover bør være, at der visiteres i overensstemmelse med det ønskede serviceniveau. For at håndtere disse udfordringer vil Socialforvaltningen ifølge KPMG's oplysninger udarbejde et kommissorium for udarbejdelse af servicemål og kvalitetsstandarder for forebyggende foranstaltninger, som kan indgå i budgetlægningen for 2010.

I forhold til økonomistyringen vurderer KPMG, at Handicapcentret er ved at have et godt prognoseværktøj på de fleste områder, men at den endelige kvalitetssikring og bearbejdning af tallene mangler. Desuden styres køb og salg af pladser af MR Handicap af et regneark, som ifølge KPMG er for overordnet, hvilket giver usikkerheder i prognoserne. KPMG anbefaler, at økonomistyringssystemet BOPA med fordel ville kunne implementeres på områder med dyre enkeltsager.

Økonomiforvaltningens bemærkninger

Økonomiforvaltningen bemærker, at der har været fremdrift i økonomistyringen på de tre områder siden iværksættelsen af handleplanerne. På baggrund af KPMG-rapporten vurderes det:

- at de igangsatte initiativer ikke kan sikre budgetoverholdelse i 2008 på de tre områder, og
- at der på flere af områderne stadig er væsentlig usikkerhed omkring størrelsen på de forventede merforbrug for 2008, som blev rapporteret i oktoberprognosen.

Økonomiforvaltningen noterer sig, at Socialudvalget ifølge indstillingen planlægger nye tiltag for at følge op på KPMG's anbefalinger i den 3. rapport. Disse tiltag opsummeres i tabel 2.

Tabel 2: Socialforvaltningens tiltag til adressering af KPMG's anbefalinger

Område	KPMG's anbefaling	Socialforvaltningens tiltag
Hjemmepl ejen	KPMG påpeger, at prognoserne stadig er usikre, da de baseres på regnskabstal og anbefaler, at det nyudviklede registreringsark på kort sigt anvendes til prognoserne.	Der arbejdes videre med brugen af egne styringsværktøjer, indtil et omsorgssystem indføres i løbet af 2009.
	Visitering i overensstemmelse med serviceniveau	For at sikre ens serviceniveau er alle sager siden maj måned blevet godkendt af Visitationschefen. Denne forretningsgang fortsætter.
	Fokus på, at der ikke afregnes for mere end visiterede timer	Fokus på controlling af regninger fastholdes
	Anskaffelse af nyt it-baseret økonomistyringsystem, som kan levere den nødvendige ledelsesinformation.	I løbet af 2009 vil der blive indført et nyt omsorgssystem i forvaltningen.
Børn	Øget fokus på at forbedre institutionernes økonomistyring	Centralforvaltningen nedsætter arbejdsgruppe, der skal sikre en bedre økonomistyring på institutionerne
Handicap	Fokus på visitering efter det ønskede serviceniveau, herunder udarbejdelse af kvalitetsstandarder	Der udarbejdes kommissorium for udarbejdelse af servicemål og kvalitetsstandarder for forebyggende foranstaltninger, som kan indgå i budgetlægningen for 2010
		Analyse skal identificere områder, hvor økonomiforståelsen og økonomistyringen kan indkorporeres yderligere i sagsbehandlingen.
	Økonomistyring af køb/salg skal forbedres, evt. ved brug af økonomistyringsystemet BOPA	Forvaltningen undersøger muligheden for at anvende BOPA som økonomistyringsystem
	Anvendelse af BOPA på områder med dyre enkeltsager	BOPA indføres som økonomistyringsystem på børnehandicapområdet - forventes i drift i foråret 2009

Det er Økonomiforvaltningens vurdering, at følgende to udfordringer omtalt i KPMG-rapporten i mindre omfang adresseres af ovenstående tiltag.

For det første, vil den nye budgetfordelingsmodel på børneområdet ifølge KPMG medføre udgiftsvækst, hvis socialcentre som afgiver budget til omfordelingen, ikke tilpasser deres forbrug. Socialforvaltningen forholder sig i indstillingen ikke til, hvordan denne problemstilling håndteres. Økonomiforvaltningen er enig i KPMG's vurdering og tilslutter sig KPMG's anbefaling om, at der for de centre, som skal reducere aktiviteterne, udarbejdes handlingsplan for udgiftsreduktion.

For det andet, adresseres det kun i begrænset omfang, hvordan forbruget på hjemmeplejen og handicapområdet kan nedbringes i 2009. KPMG har tidligere anbefalet Socialforvaltningen, at der udarbejdes kvalitetsstandarder på handicapområdet. Socialforvaltningen forklarer i bilag 1 til indstillingen, at "muligheden for servicemål eller kvalitetsstandarder er blevet undersøgt nærmere, og det er konstateret at det næppe er muligt her og nu." Det er Økonomiforvaltningens vurdering, at den manglende implementering af kvalitetsstandarderne i 2009 udgør et problem for Socialudvalgets budgetoverholdelse i 2009 på handicapområdet. Økonomiforvaltningen noterer sig, at problemet med budgetoverholdelse på handicapområdet og "hjemmeplejens særlige problemstillinger" ifølge indstillingen vil indgå i den handicapplan, som er bestilt med budgetvedtagelsen for 2009. Denne Handicapplan forelægges Socialudvalget januar 2009. Økonomiforvaltningen foreslår, at Økonomiudvalget orienteres om Handicapplanen.

Endelig bemærker Økonomiforvaltningen, at Socialforvaltningen i indstillingen ikke kommer med anbefalinger til, at handleplansarbejdet videreføres i 2009. Økonomiforvaltningen vurderer, at det vil være afgørende for Socialudvalgets budgetoverholdelse i 2009, at handleplansarbejdet fortsættes i 2009, således at de opnåede udgiftsreduktioner fastholdes, og der følges op på de nye tiltag og de tiltag, som ikke har haft den forventede effekt. Økonomiforvaltningen har anbefalet Socialforvaltningen, at de udarbejder et set-up for videreførelse af handleplanerne i 2009 og opfølgning herpå.